

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

הילולת בעל התניא

ביום שישי, כ"ד בטבת, יחול יום ההילולא של רבנו הזקן, בעל התניא ושולחן-ערוך, רבי שניאור זלמן מלאדי, מייסד חסידות חב"ד, שנסתלק בשנת תקע"ג. לרגל יום זכאי זה יהיו במרכזי חב"ד בארץ התוועדויות חסידיות. בהתוועדויות ילמדו המשתתפים מתורתו של בעל ההילולא, ויחזקו את הלבבות ללכת בדרכיו ולשמור את הוראותיו ותקנותיו. אפשר לשלוח בקשות לברכה לפקס 0038-0532-508670, והבקשות שיגיעו עד יום שישי בשעה 8 בבוקר יונחו על הציון בו ביום.

יד למשפחות

למרבה הצער עלה ל-44 מספר הנספים בשךפה בכרמל. צוות מיוחד של מטה צעירי-חב"ד למען נפגעי הטרור פקד את בתי כל המשפחות, בלוויית שליח חב"ד המקומי, והביע תנחומים. כל משפחה גם קיבלה המחאה על סך 3600 ₪, תרומת יהודים בחו"ל, שנחלצו לסייע למשפחות ולבטא הזדהות עם כאבן. רבות מהאלמנות אמרו כי הסייע אכן נחוץ להן בשעה הקשה הזאת.

שבת ל'אפרת'

בשבת זו, שבה מסופר על המיילדות העבריות שהצילו את התינוקות של בני-ישראל במצרים, יש להעלות על נס את פעילותה של אגודת אפרת, בראשות הד"ר אלי שושהיים, להצלת רבבות תינוקות יהודים בימינו. טל' האגודה: 02-6536212.

חדווה דיגונא

הזמר החסידי גיל עקיבוב הפיק את חדווה דיגונא - תקליטור חדש של ניגוני חב"ד. בימים האלה שוחרר לשידור שיר אחד מתוכו - השיר טל יעסיס. בקרוב יהיה התקליטור בחנויות.

זמני השבוע

ניו־יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:15	4:46	5:18	4:31
5:19	5:52	6:14	5:30

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מי שדואג לך אינו מסית נגדך

הזלזול בלימוד התורה, בתרומתו לאדם כפרט ולעם-ישראל ככלל אינו מבטא דאגה לציבור החרדי, אלא ניתוק מהמורשת היהודית ובוז לערכיה

התלולה של שיעור החרדים המתגייסים למסגרות המיוחדות שהוקמו בעבורם.

צה"ל עושה את המאמץ הזה משום שהוא אינו מונע על-ידי פוליטיקאים ציניים. צה"ל יודע להעריך את תרומתם של בוגרי הישיבות, את כושר החשיבה והניתוח שלהם, את יכולתם לשבת שעות רצופות כדי לפתור בעיות בדרך מקורית. ואכן, המתגייסים החרדים מצדיקים את הציפיות, וזוכים לשבחים רבים.

סלידה מהעוינות

לעומת זה, בכל הקשור לשוק התעסוקה יש הרבה דיבורים ומעט מאוד עשייה. מקומות עבודה רבים חסומים לפני בוגרי ישיבות, רק מפני שהם דורשים תואר אקדמי. למה אין איש קורא לבטל את המשוכה הזאת? זה בסדר שמקומות העבודה מבקשים עובדים משכילים ואינטליגנטיים, אך האומנם עשר שנים או יותר של לימוד בישיבה מבוקר ועד ערב אינם הופכים אדם למשכיל ובעל יכולת לימוד וניתוח?

הזלזול בלימוד התורה, בתרומתו לאדם כפרט ולעם-ישראל ככלל אינו מבטא דאגה לציבור החרדי, אלא ניתוק מהמורשת היהודית ובוז לערכיה. האומנם האברכים המקדישים את חייהם ללימוד התורה, בשלמם על כך מחיר של חיי עוני ומחסור, הם 'משתמטים' ו'פריזיטים'? האם לא ברור שהם, על-פי ערכיהם והשקפת עולמם, דווקא מקריבים את עצמם למען ערך שהם רואים בו חשיבות עליונה לקיום היהודי? למה אי-אפשר לכבד זאת?

העוינות המותזת בעת האחרונה כלפי הציבור החרדי מגביהה חומות במקום לפעול לקירוב הלבבות. היא מעוררת תחושה קשה שלפנינו סוג של אנטישמיות יהודית. היא יוצרת שסע מסוכן בעם, דווקא בשעה שאנחנו נדרשים לאחדות מול ההתקפות הקשות עלינו מבחוץ. הציבור כולו צריך לבטא סלידה מההתקפות האלה, ולחתור להידברות ולהגברת ההבנה והכבוד בין חלקי העם. וראוי לזכור שרק מתוך אחדות הלבבות נזכה לגאולה השלמה בקרוב.

היה ברור מראש ששום הצעת פשרה לא תבלום את המסיתים המקצועיים, ובהם פוליטיקאים ואנשי תקשורת, העוסקים בליבוי שנאה כנגד הציבור החרדי. ההיגיון, השכל הישר והנתונים האובייקטיביים אינם ממלאים פה תפקיד. המטרה מסומנת מראש, והיא מונעת על-ידי עוינות לשמה.

איש מאותם צעקנים אינו פוצה פה כנגד תקציבי מדינה הניתנים לאוכלוסייה הערבית, אף-על-פי ששיעור הערבים המשרתים בצה"ל נמוך בהרבה משל הציבור החרדי, וגם תשלום המיסים של האוכלוסייה הזאת נמוך למדי. עליהם אסור לדבר, ואם מישוהו יעז לומר מילה - מיד יאשימו אותו בגזענות. רק כלפי יהודים שומרי מצוות מותר לומר הכול.

יש מי שרוצה באמת

המסיתים האלה מתעטפים באצטלה צדקנית, כאילו הם דואגים לציבור החרדי ורוצים להוציאו ממעגל העוני. אם זו מטרתם - מדוע הם משקיעים את כל מעייניהם בשלילת תקציבים מהציבור הזה, במקום בדאגה אמיתית לאפשרויות תעסוקה? מה הם עשו כדי לשלב חרדים במשרדי הממשלה וברשויות המקומיות? למה לא עולה על דעתם ליצור הפליה מתקנת, כשם שהיא קיימת לגבי המגזר הערבי?

זה מקרוב פורסמו נתונים על הקושי של יהודים חרדים להתקבל למקומות עבודה. למרבה הצער, יותר ויותר חברות וגופים פועלים כיום שבעה ימים בשבוע, והם מעדיפים עובדים שאינם שומרי שבת וחג. גם הנטייה הטבעית של מעסיקים היא לחפש עובדים בדמותם ובצלמם. מעטים יודעים להעריך את הכישרון, מוסר העבודה והיושר של הציבור החרדי. אבל הקשיים האלה אינם מטרידים איש.

דווקא צה"ל מוכיח איך מתנהג גוף שבאמת רוצה את בני הציבור החרדי בשורותיו. הצבא אינו אומר לחרדים שישנו את השקפתם ואת ערכיהם, אלא הוא פונה אליהם מתוך כבוד לאמונתם ולאורח-חיייהם, ומתאים את עצמו לצורכיהם. התוצאות נראות מיד, בעלייה

זהירות בכבודם של ישראל

כיצד להטיף מוסר

מכאן עלינו ללמוד לקח נצחי, בקל-וחומר: אם קודם מתן-התורה, בשעה שבני-ישראל היו שקועים במ"ט שערי טומאה, העניש הקב"ה על דיבור שלילי כלפי בני-ישראל והדגיש את זכות אבותם - קל-וחומר עתה, לאחר מתן-התורה, שאז בחר הקב"ה בישראל להיות לו לעם-סגולה, בוודאי ובוודאי יש להיזהר מאמירת דבר שלילי חלילה על עם-ישראל.

גם אם צריך לתקן דבר-מה בהתנהגותם של יהודים צריך לעשות זאת מתוך זהירות גדולה ביותר שלא לדבר סרה על עם-ישראל, ומתוך אהבת-ישראל גדולה, שהשומע מרגיש שהדברים נאמרים אך ורק מתוך אהבה. כמו-כן על משיע דברי המוסר לחוש ענווה ושפלות, וחלילה לו מלחוש התנשאות על מי שהוא מוכיח אותו. דברי מוסר כאלה יפעלו את פעולתם ויגבירו את זכויות עם-ישראל לקראת הגאולה האמיתית והשלמה בקרוב ממש.

(ספר השיחות תנש"א כרך א, עמ' 250)

על בני-ישראל? ויתרה מזו, מדוע התורה מספרת על כך, והלוא התורה נמנעת מלדבר אפילו בגנות בהמה טמאה, ואם-כן למה דיברה בגנות משה וסיפרה כי דיבר דברים שאינם חיוביים על ישראל?

דרך תיקון

אלא בכך טמון מסר עמוק: התורה מבקשת להדגיש עד כמה נחוץ להיזהר שלא לדבר לשון הרע על שום יהודי. העובדה שבאותה שעה דיבר משה שלא כהוגן על ישראל הייתה כדי להורות לנו דרך תשובה, שגם מי שנכשל חלילה בלשון הרע, ידע שאפשר לתקן זאת.

דרך התיקון הייתה: "ויאמר ה' אל משה, שלח ידך ואחוז בזנבו". הקב"ה הורה למשה לתפוס בזנב הנחש, ומיד שב הנחש ונהפך בחזרה למקל. הזנב מבטא שפלות, בבחינת "ונפשי כעפר לכול תהיה". האחיזה בזנב מבטאת את התגברות תחושת הענווה והשפלות. כאשר האדם מחזק בליבו את תחושת הענווה והשפלות העצמית, הוא מתקן את הנטייה לדיבורי לשון הרע וחוזר להיות 'מטה האלוקים'.

אשר התגלה הקב"ה אל משה רבנו בסנה והטיל עליו את השליחות למסור לבני-ישראל כי הם עומדים להיגאל ולצאת ממצרים, הגיב משה: "והן לא יאמינו לי". על האמירה הזאת ננוץ משה, וכפי שרש"י מפרש שהקב"ה אמר לו: "אתה מוציא שם רע על בניי, הם מאמינים בני מאמינים".

ודאי שמטרתו של משה לא הייתה לקטר חלילה על העם. הוא אמר זאת לצורך הצלחת שליחותו. הוא ביקש שהקב"ה ייתן לו אות כדי שבני-ישראל יאמינו לו שבאה עת גאולתם, ואכן, הקב"ה נתן לו את האות של המטה שנהפך לנחש.

למה סופרו הדברים

אולם האות הזה עצמו מבטא נזיפה במשה. הנחש מסמל אמירת לשון הרע, ובכך אמר לו הקב"ה שבדבריו "תפש אומנותו של נחש" ודיבר לשון הרע על בני-ישראל. הוא אף נענש מיד וידו הצטרעה, בבחינת "החושד בכשרים לוקה".

מדוע אכן אמר משה לפני הקב"ה דבר שאינו הגון

מן המעיין שעבוד מצרים | מאת הרב אליעזר ברוד

עבודת פרך

"ייעבדו מצרים את בני-ישראל בפרך" (שמות א, יג). הרמב"ם (הלכות עבדים א) אומר ש'עבודת פרך' היא עבודה שאין לה קצבה ואין בה תועלת. גם כיום רבים משועבדים לעסקי פרנסתם בבחינת 'עבודת פרך'. על-פי התורה אל לו לאדם להיות שקוע ראשו ורובו בעסקי, ואין העסק צריך למנוע בעדו להתפלל בציבור ולקבוע עיתים לתורה. מי שעבודתו היא ללא קצבה - זו בעצם 'עבודת פרך'.

(הרבי מליובאוויטש)

מר לשכינה

"וימררו את חייהם" (שמות א, יד). "חייהם" מכיון גם לשכינה הקדושה, שהיא חייהם ונשמתם של ישראל. גם לה מר, היא שותה את כוס היגונים עם בניה, כמו שנאמר "עמו אנוכי בצרה", "בכל צרתם לו צר".

(של"ה)

שעבוד רוחני וגשמי

המצרים ירדו תחילה לחייהם הרוחניים של ישראל, וערמו קשיים על שמירת התורה והמצוות. כשהעם נכנע ללחץ הרוחני, בא בעקבותיו גם שעבוד גשמי. לולא היו ישראל

נכנעים ללחץ הרוחני לא היו משתעבדים בגשמיות.

(לקוטי שיחות)

מיררו לעצמם

המצרים מיררו תחילה את חיי עצמם. אף הם עבדו עבודה קשה, ובלבד שיעלה בידם לפתות את בני-ישראל, כאילו הם מתכוונים לטובתם.

(באר מים חיים)

חומר ולבנים

"וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים" (שמות א, יד). יצר הרע מנסה להכשיל את האדם בשתי דרכים: "בחומר ובלבנים" - לעיתים הוא מושך בגלוי לעבר החומרנות ('בחומר'), ולעיתים הוא מתחזה לטהור וללבן ('זבלבנים'), כאילו כוונותיו טהורות ונקיות.

(רבי שמואל מסלונים)

תועלת ברדיפות

"וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ" (שמות א, יב). דווקא מפני שהמצרים עינו את בני-ישראל הם פרו ורבו ונהפכו לעם גדול. אילו לא היו רודפים ומענים אותם היו מתבללים ונעשים עם מצרי גדול.

(רבי שלמה קלוגר)

אמרת השבוע

מושגים של מנהיג

רבי ישראל מרוז'ין התנהג, כידוע, בניגוני מלכות וחצרו הייתה מפוארת ומאופיינת במרכיבים של עושר והרחבה. פעם אחת פגש אותו אחד המ'שכילים' ושאל: "האומנם ראוי לרבי של חסידים שינקר את עיני הבריות בהתנהגות של פאר והדר?!". השיב הצדיק מרוז'ין: "התורה מספרת לנו שמשנה רבנו גדל דווקא בארמון המלכות של פרעה מלך מצרים, ולא מקרה הוא. אילו היה גדל בתנאים של עוני ומחסור לא היה מסוגל לספק לעמו 'רכוש גדול' עם היציאה ממצרים. על-פי השגתו של קבצן דיי היה לישראל לצאת ממצרים וכותונתם לעורם..."

ברכת הצדיקים

"החתונה הגדולה ב'לובין" – כך מכונה החתונה שלא היו בה נברשות נוצצות או תפריט משובח, אבל גדולה הייתה בצדיקים שהשתתפו בה. זו הייתה חתונת נכדתי של בעל התניא, רבי שניאור-זלמן מלאדי, עם נכדו של רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב.

אחד מחסידיו של אדמו"ר הזקן, בעל התניא, היה יהודי ושמו ר' אריה. הוא היה בעל משרה רמה וחשובה בעירו – 'רשם עירוני'. תחת ידו היו כל ספרי הלידות, הנישואין והגירושים, ולהבדיל גם ספרי המתים. זו משרה שדרשה אמינות גבוהה, והוא אכן זכה לאמון רב. פעם אחת פנה אל בית-הדין המקומי תושב לא-יהודי וביקש להתגיר. לאחר שבית-הדין עמד על נחישותו להצטרף לעם-ישראל אושר גיורו, אבל כאן נתקלו הדיינים בבעיה קשה: גיור היה לא-חוקי באותם ימים, ולא נראתה שום אפשרות לרשום את הגר כיהודי במסמכים הרשמיים.

הלכו הדיינים אל ר' אריה לטכס עמו עצה. במוחו עלה רעיון: באותם ימים נפטר יהודי מתושבי העיר, אשר גילו תאם בדיוק את גילו של גר-הצדק. "אפשר להימנע מלרשום את פטירתו של היהודי, ומסמכיו הרשמיים יימסרו לגר", הציע ר' אריה.

ההצעה נתקבלה בשמחה וכך נעשה. אולם לא עבר זמן ודבר הרישום הכוזב נודע למלשינים, והללו מיהרו למסור זאת לשלטונות. ר' אריה נחקר והוזמן למשפט.

הסכנה הייתה גדולה. הוא הואשם בעברות של זיוף ורישום כוזב, וחומרתן הייתה גדולה דווקא מפני שמילא תפקיד בכיר ואחראי. העונש הצפוי היה אף הוא חמור. במר-ליבו נסע ר' אריה אל אדמו"ר הזקן ושפך לפניו את שיחו.

שאל הרבי על מועד המשפט. לאחר הרהור קל המליץ: "כדאי להשתדל לדחות את יום המשפט". יצא ר' אריה ועשה כאשר צווה, ואכן, המשפט נדחה.

כאשר התקרב המועד החדש שוב נסע ר' אריה אל אדמו"ר הזקן, וגם הפעם אמר לו הרבי כי ישתדל לדחות את מועד המשפט. כך היה כמה פעמים, ובכל פעם, בהתקרב מועד המשפט, הורה לו הרבי לפעול לדחיית המשפט, ובדרך-פלא בקשת הדחייה התקבלה. אך בסופו של דבר נאמר לר' אריה כי לא יוכל עוד לדחות את המשפט, והוא שוב מיהר אל אדמו"ר הזקן. אמר לו

הרבי: "בדיוק בימים האלה נחוגג את חתונת נכדתי עם נכד מחותני הרב הקדוש רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב, בעיירה ז'לובין. זו תהיה הזדמנות מתאימה בעבורך לגשת אל מחותני ולבקש את ברכתו, ובוודאי יוכל לעזור לך". יצא ר' אריה לז'לובין. לשמחתו הרבה

גילה כי הצדיק מברדיצ'ב כבר נמצא במקום ומקבל קהל באכסנייתו. אך בבואו לשם ובראותו את המון הממתנינים, נפלה רוחו. הוא הבין כי היום לא יספיק להיכנס אל הקודש, והלוואי מחר. החליט ר' אריה להתחכם. קרוב לחצות

הלילה בא לאכסניית הצדיק ונעמד ליד פתח חדרו. הוא קיווה להיות הראשון מיד כאשר ישוב הצדיק לקבל קהל. דלת החדר הייתה פתוחה מעט, והדבר אפשר לר' אריה לראות את הנעשה בפנים. המראה שנגלה לעיניו הותיר אותו משתומם.

הצדיק מברדיצ'ב שכב על מיטתו ועיניו עצומות, כישן. שני גבאים עמדו משני צידיו. האחד החזיק את ספר הזוהר והשני ספר משניות. שניהם קראו מהספרים שבידם בעת ובעונה אחת, אך אם אחד מהם טעה בקריאה מיד פקח הצדיק את עיניו ואמר: "נו, נו". כך נמשך הדבר שעתים תמימות, ובזה סיים הצדיק את 'שנתו'.

כאשר דלתו של הצדיק נפתחה לקבלת קהל היה ר' אריה הראשון בתור. הצדיק קיבל את פניו במאור-פנים ובחביבות ושאל: "מי שלח אותך לכאן?". ענה ר' אריה: "הרבי שלי". "ומי הוא הרבי שלך?", הוסיף רבי לוי יצחק לשאול, ור' אריה ענה.

"אה, המחזות? הגאון, הצדיק, איש האלוקים?...". החל רבי לוי יצחק למנות בהתפעלות את שבחיו של אדמו"ר הזקן לפני החסיד. שוב ושוב חזר על דבריו בשבחים מפליגים, ולבסוף פנה אל ר' אריה ואמר: "נו, סערצע [מחמד-ליבין] – כך נהג לומר לעתים קרובות – "אמור לי במה העניין".

סיפר ר' אריה את כל העניין. הבעת תמימה עלתה על פני הצדיק והוא שאל: "רשם עירוני?! ממונה על העיר?! כיצד מגיע יהודי להיות רשם עירוני?!". אזר החסיד אומץ וענה: "הרבי שלי הוא שיעץ לי לקבל עליי משרה זו".

אורו פניו של רבי לוי-יצחק בשומעו את התשובה, ואמר: "אם-כן, המחזות שלי, הגאון הצדיק וכו' וכו' (ומנה שוב את שבחיו), הוא אמר לך לעסוק במשרה זו – נו, אם-כן, השם יתברך יעזור לך וישמור אותך מכל צרה".

חזר החסיד אל אדמו"ר הזקן, וסיפר את אשר אמר לו הצדיק מברדיצ'ב. הביט בו הרבי בטוב-לב ואמר: "אה, רואה אתה, עצה טובה יעצתי לך, הלא-כן?", וכפל את דבריו.

ר' אריה האמין בכל ליבו בברכה שקיבל אך עדיין לא ידע מה יענה ומה יאמר ביום המשפט הקרב והולך.

ביום שלפני המשפט עדיין לא ידע מה לעשות ביום המחרת, אך פתאום נודע כי בבניין בית-המשפט פרצה שרפה, וכל התיקים והמסמכים, ובהם גם תיק החקירה שלו וכתב האישים החמור – עלו באש...

(לרגל יום הילולת אדמו"ר הזקן, כ"ד בטבת)

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

כל יהודי ייגאל

על הגאולה הקרובה נאמר (יחזקאל כ,ג): "חי אני נאום ה' אלקים, אם לא ביד חזקה... אמלך עליכם". בהמשך הדברים נאמרים ביתר פירוט: "והוצאתי אתכם מן העמים וקיבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם בם, ביד חזקה ובזרוע נטויה". הקב"ה מבהיר כאן שאפילו אם יהיו יהודים שלא ירצו להיגאל, יגאל אותם על-כרחם וימלך עליהם "ביד חזקה".

זה אחד ממאפיינייה של הגאולה הקרובה – שום יהודי לא יישאר בגלות. בגאולה מגלות מצרים הרשעים – שלא רצו לצאת – לא זכו להיגאל, אלא מתו בשלושת ימי האפלה [ולדעת חז"ל, היה מספרם פי ארבעה ממספר היוצאים! כפי שהובא ברש"י על הפסוק "וחמושים עלו בני-ישראל מארץ מצרים" (שמות יג,ח): "חמושים – אחד מחמישה יצאו וארבעה חלקים מתו בשלושת ימי האפלה"]. אבל על הגאולה העתידה נאמר, שלא יישאר אפילו יהודי אחד בגלות. וכך מפרש רש"י את הפסוק "ושב ה' אלוקיך את שבותך" (דברים לג,ג): "אוהו בידי ממש איש-איש... תלוקטו לאחד-אחד בני-ישראל".

קשר של בחירה

מדוע יש הבדל כזה בין הגאולה ממצרים לגאולה העתידה? מדוע שם לא נגאלו מי שלא רצו לצאת, ואילו בגאולה העתידה ייגאלו גם מי שסירבו בכל תוקף לצאת מהגלות? – ההסבר נובע מהשוני במעמדם של בני-ישראל בגאולת מצרים ובגאולה העתידה.

בגאולת מצרים היו בני-ישראל בבחינת 'בנים', כפי שהקב"ה מצווה למשה רבנו לומר לפרעה (שמות ו,כב): "בני בכורי ישראל". קשר של בן לאביו הוא קשר עמוק ביותר, אולם אם האדם מתעקש, בכוחו לגבור על הקשר הפנימי עם אביו ולהינתק ממנו. לכן אותם יהודים במצרים ששקעו כלי-כך בעבודה זרה עד שבחרו להיפרד מאביהם שבשמים ולהישאר שם – לא היה אפשר להצילם.

אולם לאחר יציאת מצרים התעצם הקשר בין עם-ישראל לקב"ה לקשר של בחירה. במעמד הר-סיני הקב"ה **בחר** בעם-ישראל ("אתה בחרתנו מכל העמים") ובני-ישראל **בחרו** בו (כפי שעולה מבחירתם לקבל את התורה, בבחינת 'נעשה ונשמע'). דבר שנעשה מתוך בחירה חופשית הוא העמוק ביותר, והקשר הזה נובע מעצם המהות. מאז מתן-תורה מתקיים קשר עצמתי ומהותי בין יהודים לקב"ה, קשר שאין לנתק או לטשטש.

לכן אפילו יהודי אחד לא יישאר בגלות, שכן גם אותו יהודי, הטוען שטוב לו בגלות ואין רצונו להיגאל, בעצם נפשו משתוקק לגאולה וחפץ גם הוא לחזור אל אביו שבשמים. קשר הבחירה, שנוצר בשעת מתן-התורה, קיים גם בנפשו-שלו. אולי גורמים חיצוניים מכסים את הקשר הזה, אבל הוא קיים במלוא תוקפו. לכן הקב"ה יבוא 'ביד חזקה', יסלק את הגורמים החיצוניים שמפריעים ויגלה את הקשר של כל יהודי אליו יתברך (ראה ליקוטי-שיחות כרך יא, עמ' 1 ואילך).

גאולה שלמה

כך מפרש רבנו הזקן (הלכות תלמוד-תורה פרק ד, הלכה ג, ובתניא סוף פרק לט) את הפסוק "כי לא ייחד ממנו נידח", שכל יהודי "בוודאי סופו לעשות תשובה", לקראת הגאולה. כך אומר גם הרמב"ם (הלכות תשובה פרק ז, הלכה ה): "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותו, ומיד הן נגאלין".

כאשר יבוא משיח-צדקנו הוא יעורר את ליבו של כל יהודי לשוב אל הקב"ה בתשובה שלמה. יהיה אז ה'שופר גדול', שידליק את אש התשובה אפילו אצל ה'אובדים' וה'נידחים', עד שלא יישאר אפילו יהודי אחד בגלות. זו אחת הסיבות שהגאולה הזאת נקראת גאולה שלמה, שכן רק גאולה שבה כל ישראל נגאלים יכולה להיקרא 'שלמה'.

בן שבעים לאמנות יהודית

עשרים וחמש הציג תערוכות בתל-אביב. לוקוב התמחה ברישומי עיפרון.

האם ציור הוא התכלית?

שמו התפרסם ולכאורה לא היה חסר לו דבר. בהיותו בן ארבעים, כשהוא בשיא הקריירה, חל המפנה. "תמיד חשבתי שלהיות צייר זו התכלית בחיים. ככל שעברו השנים התחלתי לחוש שלא דיי בכך. הייתי אז ספקן מאוד. חשבתי שאמונה היא עניין אישי, ושאי-אפשר לשכנע בעניינים האלה. כמה מחברי, שתהו על משמעות החיים, התקרבו ליהדות והפנו אותי להרצאות", מתאר לוקוב.

יום אחד מצא את עצמו מאזין להרצאה של רב בתל-אביב. השינוי החל בהדרגה, עד שהחליט להיכנס ללמוד בישיבה. "בהתחלה היה לי מוזר ללמוד בין בחורים צעירים, אבל לא התביישתי, כי ידעתי שזה מה שאני צריך לעשות". בהמשך הקים בית נאמן בישראל. את הציור נטש באותה תקופה, כי סבר שהוא סותר את הדיבר "לא תעשה לך פסל וכל תמונה". רק לאחר זמן הבין את משמעות הדיבר וחזר למלאכת הציור, הפעם מזווית יהודית.

געגועים לגמרא

כשביקר בקיבוץ, לראשו כיפה ועל גופו ציצית, הביטו בו בתימהון. "חשבו שהשתגעתי. לא כולם התרגלו למראה החדש שלי. יום אחד הלכתי לבקר את דודי. סיבבו ישוב כמה מזקני הקיבוץ. הם שאלו

גלריה של יום לוקוב ברחוב בן-יהודה בתל-אביב מספרת סיפור חיים מיוחד. בצד אחד של הגלריה רישומי עיפרון עתיקים מלפני ארבעים שנה. בקצה השני ציורים של דמויות רבניות והוויי יהודי: תפילה בבית-כנסת, שבת-קודש, גלילת ספר-תורה, התוועדות רעים, חגי ישראל, הליכה ל'חדר' ועוד.

לוקוב (70) סיים בעת האחרונה לצייר את דמותו של הרבי מליובאוויטש. "הרב שלי אמר לי פעם אחת שאני כמו צבע קטן. אתה רק מחזיק את המכחול, הקב"ה מצויר, אמר לי כשהתחלתי להתקרב ליהדות", אומר לוקוב. "כך גם הרגשתי בציור של הרבי, כאשר עמדתי על כל דיוק בפרטי הציור".

'גטו' של דתיים בקיבוץ

לוקוב נולד בקיבוץ נען. בילדותו לא ידע דבר על היהדות, להפך. "הייתה אווירה אנטי-דתית מאוד בולטת. בקיבוץ היו מזלזלים בכל מה שנדף ממנו ריח יהודי", הוא מספר. "הייתה קבוצה קטנה בקיבוץ ששמרה מסורת. היא שוכנה בנבעה צדדית, וכינונו אותה 'הגטו הדתי'. סבתי הייתה שם. הם קיבלו אוכל כשר".

לאחר שירותו הצבאי הלך ללמוד בבית-הספר 'בצלאל'. "מילודתי התחברתי מאוד לציור. היה טבעי שאלך ללמוד את המקצוע", הוא אומר. בתוך זמן קצר נעשו יצירותיו שם-דבר, וכבר בהיותו בן

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

צלצול באמצע ה'עמידה'

שאלה: מה צריך לעשות מתפלל העומד באמצע תפילת 'שמונה-עשרה' בציבור ופתאום מצלצל הטלפון הנייד שלו?

תשובה: צלצול טלפון באמצע התפילה יש בו בעיה כפולה: מצד "בין אדם למקום" - כבוד שמים, כאשר בענייני חול מקובל להשתק טלפונים, ודווקא כשעומדים לפני הקב"ה המכשיר מצלצל; מצד "בין אדם לחברו" - כי בזה מפריעים לציבור להתרכז בתפילה. חובה להקפיד לפני הכניסה לתפילה בבית-הכנסת לכבות את הטלפון הנייד (או לפחות להעבירו למצב של רטט בלבד). ברור שאין לענות לשיחות טלפון באמצע התפילה (מי שעוסק בעניינים הכרוכים בפיקוח-נפש, כגון רופא או איש הצלה, יתפלל קרוב לפתח, ועם הרטט יצא מיד מבית-הכנסת).

המתפלל 'שמונה-עשרה' אסור לו לזוז ממקומו עד סיומה, אלא עליו לעמוד לפני הקב"ה כעבד לפני

אדונו, באימה וביראה. אסור לו לעסוק בשום עיסוק בידי, אפילו בעיסוק הקל ביותר, ובוודאי לא לרמוז באצבעותיו וכדומה, וכל-שכן שלא להוציא שום הברה מפיו שמשמעה גערה, זירוז או כעס. אולם נאמר בהלכה שאם, למשל, תינוק בוכה באמצע ה'עמידה', אביו צריך להפסיק, ולנסות להרגיעו בלי לדבר, ואם הדבר אינו מועיל - לצאת עמו החוצה. לכן אם הטלפון מצלצל חובה על בעליו להפסיק את הצלצול מיד, גם בעמדו באמצע 'שמונה-עשרה' (וגם אם הוא מתפלל בביתו, והטלפון מצלצל ומפריע לו להתפלל, מותר לו לכבותו).

גם אם נפל ספר-קודש על הרצפה ומפריע להתרכז בתפילה, וכל-שכן תפילין, אפילו בנרתיקן; או אם נפתח חלון ונכנסת רוח המפריעה לתפילה - מותר וצריך להסדיר זאת, ובאין-ברירה מותר אפילו לזוז מהמקום כדי לעשות זאת (ומיד אחר-כך יש לחזור למקום ולהמשיך בתפילה).

מקורות: ברכות לב, שו"ע או"ח סי' קד ס"א, שו"ע אדמו"ר הזקן סי' א, משנ"ב ס"א א ופסקי תשובות ס"ק א, ג, ו, ש"י.

"אני רק צבע קטן". לוקוב והציור של הרבי

אותי מה אני לומד, והתחילו להתפלל איתי בסוגיה בגמרא. פתאום חשתי את עוצמת הניתוק שעבר עליהם, וגם בעיניהם ראיתי געגועים".

כיום הוא מתגורר ברחוב שיינקין בתל-אביב ועוסק באמנות יהודית. "בקיבוץ שבו גדלתי מקימים עכשיו בית-כנסת. האנטי של הקיבוצים כבר התפורר מזמן", הוא אומר. כמי שגדל בקיבוץ וחזר ליהדות בהיותו בשיא הקריירה שלו אין הוא מתרגש מהתקפות התקשורת נגד הציבור הדתי והחרדי: "זו מלחמת מאסף. עם-ישראל חוזר לשורשיו ושום דבר לא יעצור זאת".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: שולחן חג

לכל חגי ישראל ומועדיו

מגוון שיחות לכל חג, מעובדות על-פי אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020